

1. Różne oblicza zwycięstwa – powtórka przed egzaminem

a. 1. Cele lekcji

i. a) Wiadomości

Uczeń:

- zna utwór „Syzyfowe prace” S. Żeromskiego,
- zna utwór „Siłaczka” S. Żeromskiego,
- zna utwór E. Hemingwaya „Stary człowiek i morze”,
- zna utwór „Kamienie na szaniec” A. Kamińskiego,
- rozumie znaczenie pojęcia „zwycięstwo moralne”
- rozumie znaczenie pojęcia „zwycięstwo nad samym sobą”.

ii. b) Umiejętności

Uczeń:

- potrafi odnaleźć i zinterpretować motyw zwycięstwa w wybranych utworach literackich,
- potrafi wymienić lektury, w których pojawia się motyw zwycięstwa,
- rozwija sprawność umysłową, kreatywność, przełamuje opory przed przedstawieniem własnych pomysłów,
- potrafi wypowiadać się na dany temat,
- potrafi pracować w grupie.

b. 2. Metoda i forma pracy

Praca w grupach, dyskusja.

c. 3. Środki dydaktyczne

Arkusz szarego papieru

Kartki samoprzylepne

Hasła dla grup

d. 4. Przebieg lekcji

i. a) Faza przygotowawcza

Nauczyciel zapoznaje uczniów z tematem lekcji i uświadamia im cele zajęć. Uczniowie metoda słoneczka wypisują luźne skojarzenia do słowa „zwycięstwo”

ii. b) Faza realizacyjna

1. Uczniowie zastanawiają się jakie można odnieść zwycięstwo, swoje pomysły zapisują na tablicy, typu: zwycięstwo w bitwie, wojnie, nad samym sobą, nad swoimi słabościami, moralne,

zwycięstwo dobra nad złem, jakiś idei, celów dążeń, nad chorobą, nad złem. Następnie uczniowie wymieniają lektury i bohaterów literackich, którzy z czymś walczyli i odnieśli zwycięstwo, do czegoś dążyli i dzięki walce to osiągnęli, swoje pomysły również zapisują na tablicy, typu: Alek, Rudy i Zośka z „Kamieni na szaniec” A. Kamińskiego jako przykład walki z okupantem walka z zakonem krzyżackim w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza, zwycięstwo swoich celów i idei na przykładzie S. Bozowskiej z „Siłaczki” S. Żeromskiego, walka z rusyfikacją w „Syzyfowych pracach” S. Żeromskiego, walka z własnymi słabościami w „starym człowieku i morze” E. Hemingwaya.

2. Nauczyciel dzieli klasę na grupy, 5 zespołów. Są wśród nich wybierani liderzy, sprawozdawcy, lektorzy, sekretarze. Każda grupa dostaje do wypełnienia schemat. Po wykonaniu zadań zespoły prezentują swoje wyniki na forum klasy, są one omawiane a wnioski zapisane do zeszytu ([załącznik 1](#)).

iii. c) Faza podsumowująca

Uczniowie wypowiadają się na temat: „Czy warto zdobywać góry i ambitnie dążyć do celu?”.

e. 5. Bibliografia

1. Hemingway E., *Stary człowiek i morze*, Oficyna wydawnicza Promocja, Warszawa 2001.
2. Kamiński A., *Kamienie na szaniec*, Zielona Sowa, Kraków 2002.
3. Żeromski S., *Siłaczka*, Zielona Sowa, Kraków 2004.
4. Żeromski S., *Syzyfowe prace*, Greg, Kraków 2003.

f. 6. Załączniki

g. a) Karta pracy ucznia

[załącznik 1](#).

KTO ODNIÓSŁ ZWYCIĘSTWO?	Z KIM WALCZYŁ?	W JAKI SPOSÓB WALCZYŁ?
STANISŁAWA BOZOWSKA		
ALEK, RUDY, ZOŚKA		
SANTIAGO		
ANDRZEJ ZYGIER, MARCIN BOROWICZ, ANDRZEJ RADEK		

i.

ii.

iii.

iv. b) Notatki dla nauczyciela

Przykładowe rozwiązanie ćwiczenia

KTO ODNIÓSŁ ZWYCIĘSTWO?	Z KIM WALCZYŁ?	W JAKI SPOSÓB WALCZYŁ?
STANISŁAWA BOZOWSKA	Z własnymi słabościami, nie chciała się poddać biedzie, pragnęła do końca wcielać własne ideały z lat młodości.	Stanisława Bozowska jest pełnym poświęcenia społecznikiem, rzuca wielkie miasto i przyjaciół, wyjeżdża na zapadłą wieś i szerzy oświatę wśród ludu. Uczy dzieci i pisze podręcznik „Fizykę dla ludu”, realizuje program pracy u podstaw i utilitaryzmu. Uważa, że stopień człowieczeństwa określa stopień miłosierdzia i wniesiony wkład pracy w poprawę sytuacji społeczeństwa. Pragnie zlikwidować ciemnotę ludu, aby przygotować go do równoprawnego uczestnictwa w życiu kraju. Pełna energii i wiary w swoje społeczne posłannictwo oraz pozytywistyczne ideały pracy u podstaw, reprezentuje ideę poświęcenia się jednostki dla dobra społecznego. Rezygnuje ze swego szczęścia dla dobra ubogich i biednych. Swoją działalność oświatową traktuje jako obowiązek społeczny i nakaz moralny. Pracuje z najwyższym poświęceniem, otoczona szacunkiem tych, dla których się poświęca.

ALEK, RUDY, ZOŚKA	Z okupantem podczas II wojny światowej.	Walczyli na wszystkie możliwe sposoby: zrywali flagi hitlerowskie z budynków, rysowali kredą znak „Polski walczącej”, gazowali kina, w których wyświetlane były filmy propagandowe, przeprowadzili akcję wyzwolenia Rudego z niewoli gestapowców, wysadzali pociągi niemieckie, aby uwolnić innych więzionych. Dokonywali rzeczy wręcz niemożliwych. Byli działaczami licznych organizacji podziemnych między innymi: Komórki więziennej, Małego sabotażu „Wawer”. Alek, Zośka i Rudy zostali przez Kamińskiego ukazani jako ludzie o wielkich sercach, którzy nade wszystko cenili wolność, honor, przyjaźń... Troska o innych nie pozwalała im ani na trochę spocząć w jednym miejscu.
SANTIAGO	Ze swoimi słabościami, ze starością.	Santiago charakteryzował się tym, że uparcie dążył do obranego wcześniej celu. Wykazał to łowiąc marlina, gdzie również nie była obojętna jego niewiarygodna wytrwałość. „W gruncie rzeczy odpoczywał tylko względnie. Wciąż trzymał na ramionach ciężar ciągnącej ryby...”. Wierzył w siebie, lecz można było zauważyć, iż przez cały czas walczył ze zwątpieniem, które następowało w miarę upływu stanowczo za długich godzin zmagania z marlinem. Powolność, stanowczość i opanowanie doprowadziły go do wygranej, lecz nie tylko. Udowodnił, że sam na ‘środku morza’ potrafi być kimś więcej niż zwykłym rybakiem, pokazał iż analizując swoje dotychczasowe życie można sobie pomóc w osiągnięciu celu, w tym przypadku jakże ważnego. Dzięki swojej odwadze oplecionej walecznością i siłą ducha osiągnął nie tylko swój cel, ale również udowodnił, że ludzie w sędziwym wieku potrafią jeszcze bardzo dużo zdziałać.

<p>ANDRZEJ ZYGIER, MARCIN BOROWICZ, ANDRZEJ RADEK</p>	<p>Z rusyfikacją, próbą zrobienia z nich Rosjan.</p>	<p>Najważniejszym w całym dziele jest walka Marcina Borowicza z rusyfikacją. Chłopiec na początku poddaje się okupantom i przyjmuje cechy człowieka, który nie zna ani swojej ojczyzny, ani swego pochodzenia, ani też nie jest patriotą. Ulega rusyfikacji, którą później udaje mu się pokonać, zrozumiał, że okupantom chodzi o zniszczenie młodego umysłu, a Bernard Zygier uświadomił mu, że tak nie powinno być.</p>
---	--	---

v.

vi. c) Zadanie domowe

Jak walczysz w życiu codziennym?

h. 7. Czas trwania lekcji

45 minut

i. 8. Uwagi do scenariusza

brak